

Univerzita Palackého v Olomouci

Právnická fakulta

Mgr. Adam Válek

Přestupky proti majetku

Bakalářská práce

Olomouc 2018

„Prohlašuji, že jsem bakalářskou práci na téma *Přestupky proti majetku* zpracoval samostatně a citoval jsem všechny použité zdroje.“

V Litomyšli dne 22. února 2018

.....
Mgr. Adam Válek

Poděkování

Děkuji JUDr. Martinu Škurkovi, Ph.D., vedoucímu mé bakalářské práce, za poskytnuté rady a připomínky při zpracování této práce.

Obsah

Úvod	6
1 Pojem přestupku	8
1.1 Obecné formální znaky přestupku.....	8
1.2 Formální typové znaky přestupku	9
1.3 Materiální znak přestupku.....	11
2 Přestupky proti majetku	12
2.1 Škoda na cizím majetku a jednotlivé přestupky	12
2.1.1 Krádež	13
2.1.2 Zpronevěra.....	14
2.1.3 Podvod	14
2.1.4 Zničení nebo poškození věci z cizího majetku.....	15
2.2 Neoprávněné užívání cizího majetku	15
2.3 Přisvojení si cizí věci nálezem nebo jinak bez přivolení oprávněné osoby.....	16
2.4 Ukrytí, užívání nebo převedení věci na sebe anebo na jiného, která byla získána přestupkem jinou osobou.....	17
3 Správní tresty a ochranná opatření	19
3.1 Napomenutí	22
3.2 Pokuta	23
3.3 Propadnutí věci.....	23
3.4 Propadnutí náhradní hodnoty	24
3.5 Omezující opatření.....	24
3.6 Zabrání věci.....	26
3.7 Zabrání náhradní hodnoty	26
Závěr	27
Bibliografie	29
Abstrakt	32
Seznam klíčových slov	33

Seznam zkratek

OZ	zákon č. 89/2012 Sb., občanský zákoník, ve znění pozdějších předpisů
PřestZ	zákon č. 250/2016 Sb., o odpovědnosti za přestupky a řízení o nich
ZoNP	zákon č. 251/2016 Sb., o některých přestupcích
SPřestZ	zákon č. 200/1990 Sb., o přestupcích, ve znění do 30. června 2017
SŘ	zákon č. 500/2004 Sb., správní řád, ve znění pozdějších předpisů
TZ	zákon č. 40/2009 Sb., trestní zákoník, ve znění pozdějších předpisů
TOPO	zákon č. 418/2011 Sb., o trestní odpovědnosti právnických osob a řízení proti nim, ve znění pozdějších předpisů
Ústava	ústavní zákon č. 1/1993 Sb., Ústava České republiky, ve znění pozdějších předpisů
LZPS	Usnesení předsednictva České národní rady ze dne 16. prosince 1992 o vyhlášení Listiny základních práv a svobod jako součásti ústavního pořádku České republiky, ústavní zákon č. 2/1993 Sb., ve znění ústavního zákona č. 162/1998 Sb.
ČR	Česká republika
FO	fyzická osoba
FOP	fyzická osoba podnikající
PO	právnická osoba
NSS	Nejvyšší správní soud

Úvod

Na začátku července roku 2017 vstoupil v účinnost zákon č. 250/2016 Sb., o odpovědnosti za přestupky a řízení o nich (dále jen jako „PřestZ“) a zákon č. 251/2016 Sb., o některých přestupcích (dále jen jako „ZoNP“). Snaha zákonodárce byla alespoň částečně sjednotit úpravu přestupků, která byla jednou z nejvíce fragmentární v celém právním řádu.¹

Přestupky proti majetku jsou po přestupcích na úseku bezpečnosti a plynulosti silničního provozu podle § 125c zákona č. 361/2000 Sb., o silničním provozu, nejčastějšími přestupky páchanými na území České republiky (dále jen jako „ČR“).² Oproti přestupkům v dopravě, při kterých není způsobena dopravní nehoda, pachatel přestupku proti majetku přímo zasahuje do absolutního práva druhé osoby, tedy do jejího vlastnictví. Dle statistiky Ministerstva vnitra ČR bylo policisty pořádkové policie v roce 2016 zjištěno celkem 780.233 přestupků, z čehož 117.681 přestupků připadlo na přestupky dle § 50 zákona č. 200/1990 Sb., zákon o přestupcích, ve znění pozdějších předpisů (dále jen jako „SPřestZ“).³ Tento počet jistě nelze brát jako reálné vyjádření počtu přestupků na území ČR, neboť ne všechny přestupky jsou oznamovány správnímu orgánu, příp. Policii ČR. Rovněž velká část přestupků, např. drobné krádeže, se v oficiálních statistikách neprojeví, neboť poškozený může mít za to, že danou věc ztratil a tuto skutečnost neoznámí.

Právní úpravu přestupků proti majetku v současné době nalezneme v ZoNP, a to konkrétně v § 8, přičemž v SPřestZ byly upraveny v § 50. Vzhledem k nové úpravě přestupkového zákona budou v práci dále komparovány změny přestupků proti majetku. Hypotézou je dle mého názoru skutečnost, že nejvýznamnější změnou oproti předcházející úpravě je deliktní způsobnost právnické osoby (dále jen jako „PO“) za přestupky, přičemž předchozí úprava přestupkového práva umožňovala spáchat přestupek pouze fyzické osobě (dále jen jako „FO“).⁴ Avšak PřestZ se nebude aplikovat v případě spáchání správních disciplinárních deliktů, správních pořádkových deliktů a deliktů proti platební disciplíně, které důvodová zpráva k PřestZ a ZoNP nepovažuje za správní delikty v pravém slova smyslu.⁵

Při zpracování této práce vycházím z dostupných zdrojů, kterých je, co se týče přestupků proti majetku, poměrně velké množství. Za nejaktuálnější a nejvíce užívaný zdroj lze považovat

¹ Dle zákona, kterým se mění některé zákony v souvislosti s přijetím zákona o odpovědnosti za přestupky a řízení o nich a zákona o některých přestupcích (zákon č. 183/2017 Sb.), je takových zákonů přes 250.

² Ministerstvo vnitra ČR. *Zpráva o situaci v oblasti vnitřní bezpečnosti a veřejného pořádku na území České republiky v roce 2016* [online]. mvcr.cz [cit. 10. února 2018]. Dostupné na <<http://www.mvcr.cz/soubor/zprava-o-situaci-v-oblasti-vnitri-bezpecnosti-a-verejneho-poradku-na-uzemi-ceske-republiky-v-roce-2016.aspx>>

³ Tamtéž.

⁴ PO za účinnosti SPřestZ se mohla dopustit pouze správního deliktu, nikoli přestupku.

⁵ Sněmovní tisk 555/0, část č. 1/2, Vl.n.z. o odpovědnosti za přestupky a řízení proti, s. 76 [online]. psp.cz [cit. 4. listopadu 2017]. Dostupné na <<https://www.psp.cz/sqw/text/orig2.sqw?idd=115252>>

komentář k PřestZ a ZoNP vydavatelství C. H. Beck.⁶ Primárním zdrojem však zůstávají právní předpisy. V práci použiji také judikaturu českých soudů.

Práce je členěna do tří kapitol s dalšími podkapitolami. První kapitola bude věnována pojmu přestupku. V této kapitole použiji deskriptivní metodu zpracování práce. Druhá kapitola se bude věnovat právě přestupkům proti majetku. V této kapitole použiji deskriptivní a komparační metodu zpracování práce, kde budu přestupky proti majetku podle předcházející právní úpravy komparovat s novou právní úpravou. Třetí kapitola bude věnována správním trestům. V této kapitole použiji rovněž především metodu deskriptivní.

Na základě zpracování výše uvedených kapitol učiním závěr, kterým si odpovím na výzkumnou otázku: V čem doznala právní úprava přestupků proti majetku podle zákona č. 250/2016 Sb. o odpovědnosti za přestupky a řízení o nich ve spojení se zákonem č. 251/2016 Sb., o některých přestupcích oproti zákonu č. 200/1990 Sb., o přestupcích, změn? Hlavním cílem mé práce bude popsat změny právní úpravy přestupků proti majetku.

Práce je zpracována dle platné právní úpravy k 1. únoru 2018.

⁶ JEMELKA, L., VETEŠNÍK, P. *Zákon o odpovědnosti za přestupky a řízení o nich, Zákon o některých přestupcích*. Komentář. 1. vydání. Praha: C. H. Beck, 2017, 1153 s.

1 Pojem přestupku

V této kapitole bude vymezen pojem přestupku a jeho znaky, které dělíme na materiální a formální, jenž se dále dělí na obecné a typové. Pojem přestupku je založen na materiálně formálním pojetí. Aby určitý čin mohl být označen za přestupek, musí být tak naplněn znak protiprávnosti, společenské škodlivosti, výslovné označení zákonem za přestupek, naplnění znaků stanovených zákonem a zároveň se nesmí jednat o trestný čin.

Přestupkem je dle § 5 PřesZ *“...společensky škodlivý protiprávní čin, který je v zákoně za přestupek výslovně označen a který vykazuje znaky stanovené zákonem, nejde-li to trestný čin.”*

Přestupek je v zákoně vymezen dvojím způsobem, a to jak pozitivně, tak negativně. Pozitivní vymezení lze spatřovat ve formulaci, že přestupkem je *společensky škodlivý protiprávní čin, který je v zákoně za přestupek výslovně označen a který vykazuje znaky stanovené zákonem* a negativní vymezení lze spatřovat v dovětku, *nejde-li o trestný čin*. Na základě zásady na bis in idem, totiž nelze postihnout pachatele za totožný skutek ve správním řízení a v trestním řízení. Pokud čin naplňuje znaky trestného činu, které se překrývají se znaky přestupku, posoudí se spáchaný čin jako trestný čin.

Korespondující trestný čin od přestupku odlišuje zejména společenská škodlivost, kdy u přestupků není toliko ohrožený zájem společnosti jako u TČ, přičemž také zákon s přestupky spojuje nižší sankci než v případě TČ. U TČ a přestupků proti majetku můžeme hranici nalézt v § 138 TZ, která je obecně 5.000,- Kč, u neoprávněného užívání věci z cizího majetku pak 25.000,- Kč.

1.1 Obecné formální znaky přestupku

Prvním obecným znakem přestupku je protiprávnost. Protiprávnost je charakterizována tím, že jednání je v rozporu s právem a porušuje povinnost vyplývající ze zákona nebo uloženou na jeho základě.⁷ Nelze proto jednání označit za přestupek, které formálně přestupku odpovídá, avšak není dána jeho protiprávnost. PřesZ nově stanovuje okolnosti, které mají na následek fakt, že jednání vykazující znaky přestupku není protiprávní a nejedná se tedy o přestupek – okolnosti vylučující protiprávnost, kde se zákonodárce inspiroval na úseku trestního práva. Mezi okolnosti vylučující protiprávnost řadí PřesZ ve svých § 24 a násl. krajní nouzi, nutnou obranu, svolení poškozeného, přípustné riziko a oprávněné použití zbraně.⁸ Pokud správní orgán zjistí, že zde

⁷ Rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 24. ledna 2008, č.j. 9 As 36/2007-59: *„Protiprávnost je přitom znakem správního deliktu a znamená, že jednání je v rozporu s právem a porušuje povinnost vyplývající ze zákona nebo uloženou na jeho základě (v právní normě bývá výslovně vyjádřena např. slovy neoprávněně, nedovoleně apod).“*

⁸ PřesZ tedy plně koresponduje s okolnostmi vylučující protiprávnost definovaných v § 28 a násl. zákona č. 40/2009 Sb., trestní zákoník (dále jen „TZ“).

existuje taková okolnost, která vylučuje protiprávnost, řízení dle § 86 odst. 1 písm. a) PřestZ zastaví.⁹

Druhým obecným znakem je trestnost přestupku, která znamená, že se spácháním přestupku právní norma spojuje hrozbu správního trestu.

Třetím znakem je přestupková způsobilost, která se vyznačuje tím, že FO, PO nebo fyzická osoba podnikající je způsobilá být pachatelem přestupku, tedy je schopná být subjektem povinností, které vzniknou v důsledku porušení právních povinností. V případě FO je tímto znakem věk pachatele¹⁰ a její přičetnost.¹¹ U fyzické osoby podnikající se rovněž uplatní přestupková způsobilost FO a dále splnění dalších podmínek, které upravují další zákonné normy.¹² Posledním znakem je výslovné označení společensky škodlivého protiprávního činu za přestupek v právní normě. Zákonů, které obsahují skutkové podstaty přestupku je v českém právním řáde nespočet. Dle § 112 odst. 1 PřestZ se na přestupky a dosavadní jiné správní delikty hledí ode dne nabytí účinnosti PřestZ jako na přestupky. Výslovné označení za přestupek plně koresponduje se zásadou *nullum crimen sine lege, nulla poena sine lege*,¹³ jedná se o formální znak přestupku. Podle přechodných ustanovení, konkrétně dle § 112 odst. 1 PřestZ se na přestupky a dosavadní jiné správní delikty hledí ode dne nabytí účinnosti PřestZ jako na přestupky.

1.2 Formální typové znaky přestupku

Formálními typovými znaky přestupku, tj. znaky skutkové podstaty přestupku, jsou objekt, objektivní stránka, subjekt a subjektivní stránka přestupku.

Prvním znakem přestupku je objekt přestupku, což je zákonem chráněný zájem a je vymezen v jednotlivých zákonech, které stanovují skutkové podstaty přestupků. Objektem skutkové podstaty přestupku je společenský zájem, k jehož ohrožení nebo porušení mělo dojít a který je základem pro jeho kvalifikaci v zákoně. Typickým obecným objektem je řádný výkon veřejné

⁹ § 86 odst. 1 písm. a) PřestZ: „Správní orgán usnesením zastaví řízení, jestliže skutek, o němž se vede řízení, se nestal nebo není přestupkem.“ Správním orgánem může být tedy zjištěno, že k jednání vůbec nedošlo nebo k němu došlo, avšak nesplňuje skutkovou podstatu přestupku, resp. není možné z pohledu materiální stránky hovořit o tom, že by jednání porušovalo nebo ohrožovalo zájem společnosti (typickým představitelem jsou okolnosti vylučující protiprávnost).

¹⁰ § 18 PřestZ: „Za přestupek není odpovědný ten, kdo v době jeho spáchání nedovršil patnáctý rok svého věku.“

¹¹ § 19 PřestZ: „Za přestupek není odpovědný ten, kdo pro duševní poruchu v době jeho spáchání nemohl rozpoznat protiprávnost svého jednání nebo své jednání ovládat; odpovědnosti se však nezbaňuje ten, kdo se do stavu nepřičetnosti přivedl, byl i z nedbalosti, užítím návykové látky; návykovou látkou se rozumí alkohol, omamné látky, psychotropní látky a ostatní látky způsobivé nepřiznivě ovlivnit psychiku člověka nebo jeho ovládací nebo rozpoznávací schopnosti nebo sociální chování.“

¹² Např. zákon č. 455/1991 Sb., o živnostenském podnikání, ve svém § 5 odst. 1 stanoví, že „Živnost může provozovat fyzická nebo právnická osoba, splní-li podmínky stanovené tímto zákonem (dále jen "podnikatel"); státní povolení k provozování živnosti (dále jen "koncese") se vyžaduje jen v případech vymezených tímto zákonem.“ U fyzické osoby podnikající tak nastupuje další podmínka odpovědnosti – vydání živnostenského oprávnění.

¹³ Ačkoli tyto zásady byly formulovány původně pro trestní řízení, musejí být aplikovány také na správní trestání (k tomu srov. NSS 6 As 23/2005)

správy,²² ale také ochrana osobnosti člověka, majetku FO i PO. Individuální objekt má každá skutková podstata jako konkrétní zájem, určení individuálního objektu má význam pro správnou kvalifikaci skutku, neboť porušení či ohrožení objektu je jeho následkem.²³ Rozlišujeme poruchový přestupek (objekt může být přestupkem porušen) nebo ohrožovací přestupek (vyvolání stavu, který představuje pro objekt přestupku hrozbu jeho poruchy – stav nebezpečí).

Druhým znakem je objektivní stránka přestupku. Tou se rozumí porušení určité právní povinnosti vázící se ke konkrétně vymezenému objektu. Znaky objektivní stránky přestupku jsou jednání, následek a kauzální nexus (příčinná souvislost mezi jednáním a následkem). Jednání lze definovat jako projev lidské vůle ve vnějším světě.²⁴ Ustanovení § 10 PřestZ stanoví, za jakých podmínek je přestupek spáchán opomenutím. Opět lze spatřovat inspiraci zákonodárce v TZ, když téměř doslovně převzal znění § 112.²⁵ Může nastat situace, kdy některé přestupky jsou charakterizovány účinkem, tedy změnou na hmotném předmětu útoku (zejména přestupky proti majetku). Jedná se o fakultativní znak skutkové podstaty přestupku.

Třetím znakem je subjekt přestupku, což je označení pro pachatele přestupku. Obecným pachatelem přestupku může být dle § 13 PřestZ fyzická osoba,²⁶ dle § 20 právnická osoba a dle § 22 fyzická osoba podnikající. Fyzická osoba je pachatelem, jestliže svým jednáním naplnila znaky přestupku nebo jeho pokusu, je-li trestný.²⁷ Lex specialis mohou vyžadovat specifické vlastnosti, které musí pachatel přestupku splňovat, aby mohl být označen za subjekt přestupku (zvláštní nebo speciální subjekt).

Posledním typovým formálním znakem přestupku je subjektivní stránka přestupku, která je subjektivním předpokladem správněprávní odpovědnosti FO za jí spáchaný přestupek. Bez zavinění není přestupku, tedy odpovědnost za přestupek znamená odpovědnost za zaviněné protiprávní jednání konkrétní FO. Zavinění charakterizoval Nejvyšší správní soud ve svém Rozsudku ze dne 21. prosince 2007, čj. 4 As 40/2007-53 tak, že „zavinění bývá obecně definováno jako psychický vztah pachatele k vlastnímu protiprávnímu jednání. Tento vztah je vyjádřen buď jako přímý nebo nepřímý úmysl nebo jako vědomá či nevědomá nedbalost. Při vědomé nedbalosti pachatel přestupku věděl, že může způsobem v přestupkovém zákoně uvedeným, porušit nebo ohrozit zájem chráněný tímto zákonem, ale bez přiměřených důvodů

²² HENDRYCH, Dušan a kol. *Správní právo*. 7. vydání, Praha: C. H. Beck, 2009, s. 456

²³ HENDRYCH, Dušan a kol. *Právní slovník*. 3. vydání, Praha: C. H. Beck, 2009

²⁴ Rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 05. března 2009, č.j. 9 Ad 50/2008-64: „Obligatorní znaky objektivní stránky jsou jednání, následek a příčinná souvislost mezi nimi. Příčinná souvislost-kauzální nexus (nexus causalis)-je vztah mezi protiprávním jednáním jako příčinou a škodlivým následkem, který je právě tímto jednáním vyvolán.“

²⁵ Pouze byla vynechána smlouva. Důvodová zpráva k PřestZ uvádí, že se tak stalo z důvodu „možných výkladových problémů ohledně možného postihu neplnění soukromoprávních smluv jako přestupku“.

²⁶ V souladu s § 18 PřestZ je FO za přestupek odpovědná, jestliže v době spáchání přestupku dovrší patnáctý rok věku a podle § 19 PřestZ je FO za přestupek odpovědná, je-li v době spáchání přestupku přičetná.

²⁷ § 13 odst. 1 PřestZ

spoléhal, že takový následek nezpůsobí. Z toho vyplývá, že vědomá nedbalost je budována na vědomí možnosti vzniku následku, což je schopnost pachatele přestupku rozpoznat a zhodnotit okolnosti, které vytvářejí možné nebezpečí pro zájem chráněný přestupkovým zákonem. Nedostatečné zhodnocení nebezpečí nespočívá v neznalosti tohoto stavu, ale v tom, že pachatel přestupku nedocenil možné následky svého jednání.“ Zavinění tak nelze přičítat nikomu jinému než pachateli přestupku, zavinění je vždy vybudováno na složce vědění a volní.²⁸ PřestZ rozlišuje dvě formy zavinění, a to úmyslné a z nedbalosti, které se dále dělí na úmysl přímý a nepřímý a nedbalost vědomou a nevědomou. Úmyslné zavinění musí být tvořen složkou vědění i složkou volní, přičemž platí, že úmyslné zavinění je závažnější než zavinění nedbalostí a úmysl přímý je závažnější než úmysl nepřímý, taktéž vědomá nedbalost je obvykle závažnější než nedbalost nevědomá.

1.3 Materiální znak přestupku

Materiálním znakem přestupku je jeho společenská škodlivost. Za společenskou škodlivost přestupku můžeme považovat jím způsobené porušení nebo ohrožení zájmu chráněného zákonem.²⁹ Nejvyšší správní soud ve svém rozsudku ze dne 29. srpna 2014, č.j. 5 As 4/2013-26 stanovil, že *“K odpovědnosti za přestupek je tedy třeba porušit nebo obrozit určitý zájem společnosti, přičemž toto porušení nebo obrožení je materiálním znakem (tj. společenskou škodlivostí) přestupku (bez této společenské škodlivosti by se ostatně o přestupek ani nejednalo).”* Je tedy třeba, aby správní orgán zkoumal naplnění materiálního znaku přestupku, jedná-li o přestupku. Materiální stránka přestupku nebude naplněna, pokud budou existovat zvláštní okolnosti případu, které by škodlivost předmětného jednání výrazně snižovaly.³⁰

Jednání, které naplňuje formální znaky přestupku, avšak není jím ohrožen nebo porušen zájem společnosti, není přestupkem, a proto nemá společnost důvod toto jednání postihovat. K tomu dodal Nejvyšší správní soud, že *“Pokud naopak správní orgán na základě zjištěného skutkového stavu dospěje k závěru, že z okolností případu je zřejmé, že jednáním osoby obviněné z přestupku, jež sice nese formální znaky skutkové podstaty přestupku, nedošlo k porušení ani k obrožení právem chráněného zájmu, má povinnost (nikoliv pouze možnost) řízení zastavit podle § 76 odst. 1 písm. a) zákona o přestupcích.”³¹*

²⁸ Rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 5. června 2008, č.j. 5 As 35/2007 - 75

²⁹ § 3 odst. 2 PřestZ

³⁰ K tomu blíže rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 9. dubna 2015, č.j. 7 As 63/2015 - 29

³¹ Rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 6. ledna 2012, č.j. 5 As 106/2011 - 77

2 Přestupky proti majetku

Přestupky proti majetku, jak již bylo řečeno v úvodu této práce, jsou druhými nejčastěji páchanými přestupky v ČR. Vzhledem k přijetí zákona č. 418/2011 Sb., o trestní odpovědnosti právnických osob a řízení proti nim (dále jen jako „TOPO“), byla i na úseku přestupkového práva snaha zákonodárce mezi možné pachatele přestupku zařadit PO a FOP. Od účinnosti TOPO do účinnosti PřestZ a ZoNP tak nastala doba více než pět a půl let, kdy TČ proti majetku mohla spáchat PO, kdežto přestupek nikoli.

Přestupky proti majetku jsou nově upraveny v zákoně č. 251/2016 Sb., ZoNP, a to konkrétně v ustanovení § 8 tohoto zákona. ZoNP upravuje některé přestupky vyskytující se na úseku veřejné správy, včetně druhu a výše správních trestů, které lze za jejich spáchání uložit.³² Za opakované spáchání přestupku proti majetku se tak uloží pouta ve výši jeden a půl násobku její základní sazby. Od 1. října 2016 se rovněž přestupky zapisují do evidence přestupků vedené Rejstříkem trestů dle zákona č. 269/1994 Sb. o Rejstříku trestů, ve znění pozdějších předpisů.³³

Objektivní stránkou všech přestupků proti majetku je vlastnictví. Vlastnictví je zaručeno v čl. 11 LZPS.³⁴ FO i FOP a PO se mohou dopustit přestupku níže uvedených, ZoNP však v § 8 odst. 1 upravuje přestupky proti majetku FO a § 8 odst. 2 upravuje přestupky proti majetku FOP a PO, přičemž rozdíl je pouze ve výši sankce. Rovněž se přestupku dle § 8 odst. 2 písm. a) ZoNP nemůže dopustit organizátor, návodce nebo pomocník.³⁵

Při každém jednotlivém přestupku proti majetku bude níže rozebrán také korespondující trestný čin, jelikož mezník mezi trestným činem a přestupkem může být někdy marginální.

2.1 Škoda na cizím majetku a jednotlivé přestupky

Přestupku proti majetku se dopustí FO, FOP nebo PO tím, že způsobí škodu na cizím majetku. ZoNP v § 8 odst. 1 písm. a) taxativně stanoví formy útoku na cizí majetek, a to krádež, zpronevěru, podvod a zničení nebo poškození věci majetku, který jim není vlastní. OZ pod pojmem škoda rozumí újmu na jmění.³⁶ Škoda je újma, která se projevuje v majetkové sféře poškozeného a je objektivně vyjádřitelná penězi. Ve správním trestání tak nebude rozhodující nemajetková újma, tak jak rozlišuje OZ, ale pouze škoda jako újma na jmění. Dle § 2894 odst. 1 OZ *“Povinnost nabrát jinému újmu zahrnuje vždy povinnost k náhradě újmy na jmění (škody)”*. Avšak ZoNP

³² § 1 ZoNP

³³ Sněmovní tisk 554/0, část č. 1/4 VI. n. z. o některých přestupcích - EU, s. 47 [online]. psp.cz [cit. 4. listopadu 2017]. Dostupné na < <http://www.psp.cz/sqw/text/tiskt.sqw?o=7&ct=554&ct1=0> >

³⁴ čl. 11 LZPS: *„Každý má právo vlastnit majetek. Vlastnické právo všech vlastníků má stejný zákonný obsah a ochranu. Dědění se zaručuje.“*

³⁵ a contrario § 8 odst. 3 ZoNP

³⁶ § 2894 odst. 1 OZ

výši škody a způsob určení škody nijak výslovně nevymezuje, proto při stanovení výše škody bude správní orgán vycházet z ceny, za kterou se věc, která byla předmětem útoku, v době a v místě vzniku škodné události prodávala. Výše škody má zásadní význam pro posouzení, zda se jedná o přestupek, nebo již o trestný čin. Můžeme tak vycházet z hranice, kterou stanoví TZ ve svém § 138, kdy škodou nikoli nepatrnou se rozumí škoda dosahující částky nejméně 5.000,- Kč. Novinkou oproti úpravě SPřestZ je, že uvedených přestupků v následujících podkapitolách se může dopustit dle § 8 odst. 3 ZoNP také organizátor, návodce nebo pomocník.

2.1.1 Krádež

Přestupku krádeže se pachatel dopustí tím, že si присvojí cizí věc tím, že se jí zmocní a způsobí tak na cizím majetku škodu. Pokud tato škoda nebude dosahovat částky 5.000,- Kč, bude se jednat o přestupek. Přesáhne-li škoda tuto hranici, naplní pachatel formální znak skutkové podstaty trestného činu krádeže podle § 205 odst. 2 písm. a) TZ. V případě, že pachatel si присvojí cizí věc tím, že se jí zmocní, ač nedosahuje škoda částky 5.000,- Kč, a čin spáchá vloupáním, či bezprostředně po činu se pokusí uchovat si věc násilím nebo pohrůžkou bezprostředního násilí, či čin spáchá na věci, kterou má jiný na sobě nebo při sobě, popř. čin spáchá na území, na němž je prováděna nebo byla provedena evakuace osob, dopustí se trestného činu krádeže, nehledě na výši škody.³⁷ Formální znak skutkové podstaty trestného činu krádeže bude rovněž naplněn, присvojí-li si pachatel cizí věc tím, že se jí zmocní a byl za takový čin v posledních třech letech odsouzen či potrestán.³⁸

V praxi je poměrně častým případem krádež drobného zboží v obchodě.³⁹ K naplnění skutkové podstaty přestupku proti majetku spáchaného ve formě pokusu krádeže zboží dojde tím, že pachatel projeví úmysl pronést zboží, ukryté ve vrchní části svého oděvu bez zaplacení prostorem, ve kterém se realizuje platba kupní ceny vybraného zboží, přičemž v dokončení tohoto jednání, je mu zaměstnanci prodejny zabráněno. Proto pro posouzení viny obviněného z tohoto přestupku nejsou podstatná skutková zjištěná týkající se jeho jednání při výběru zboží v prodejně, ale jen skutková zjištění týkající se zmíněného projevu úmyslu spáchat uvedený přestupek.⁴⁰ Nejvyšší správní soud rovněž ve svém rozsudku ze dne 9. října 2007, č.j. 9 As 37/2007-76 judikoval, že záchyt pachatele za pokladnou je kvalifikován stále jen jako pokus přestupku, nikoliv jako

³⁷ § 205 odst. 1 písm. b) až e) TZ

³⁸ § 205 odst. 2 TZ

³⁹ Bohadlo, D., Potěšil, L., Potměšil, J.: *Správní trestání z hlediska praxe a judikatury*. 1. vydání. Praha : C. H. Beck, 2013, s. 67

⁴⁰ Rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 19. července 2007, č.j. 3 As 58/2005-70

dokonaný přestupek, záleží, zda vznikla škoda či nikoli (opuštěním nákupního prostoru s nezaplaceným zbožím).⁴¹

2.1.2 Zpronevěra

Přestupku proti majetku zpronevěrou se dopustí ten, kdo úmyslně způsobí škodu na cizím majetku tím, že si přisvojí cizí věc nebo jinou majetkovou hodnotu, která byla pachateli svěřena. I v tomto případě se uplatní hranice stanovená TZ, a nebude-li škoda dosahovat částky 5.000,- Kč, dopustí se pachatel přestupku zpronevěry, nikoli TČ zpronevěry dle § 206 TZ.

Věc je svěřena, pokud je odevzdána do výlučné faktické moci pachatele, přičemž zpravidla je odevzdána za tím účelem, aby s ní pachatel určitým způsobem nakládal.⁴² Zpravidla věc bude svěřena na základě písemné smlouvy,⁴³ či pouze faktickým předáním věci.⁴⁴

Jednáním u zpronevěry je přisvojení si věci. Přisvojení je jakákoli dispozice s věcí, který má za účel trvale vyloučit dosavadního vlastníka z dispozice s věcí (např. prodej, darování, spotřebování). Rozdíl mezi krádeží a zpronevěry je tak zřejmý. U zpronevěry má pachatel věc v dispozici již před samotným jednáním, které vykazuje znaky přestupku zpronevěry.

Judikovaný případ zpronevěry lze nalézt v rozsudku Nejvyššího správního soudu ze dne 10. února 2016, č.j. 5 As 35/2014-25, kde NSS zpronevěru vidí také ve skutku, kdy příslušník Policie ČR pro vlastní potřebu použil peněžní prostředky vybrané od přestupců za uložené blokové pokuty v hodnotě 4.000,- Kč.

2.1.3 Podvod

Přestupku proti majetku podvodem se dopustí ten, kdo obohatí sebe nebo jiného tím, že uvede někoho v omyl, využije něčího omylu nebo zamlčí podstatné skutečnosti a způsobí svým jednáním na majetku jiného škodu.

Omylem je rozpor mezi představou a skutečností. Omyl však musí být příčinou majetkové dispozice oklamané osoby a musí být příčinou vzniklé škody. Uvedení v omyl se děje jednáním, kdy pachatel předstírá okolnosti, které nejsou v souladu se skutečným stavem. Při využití omylu pachatel svým jednáním nepřispěl k vyvolání omylu, pouze jej využil. TZ však nevyžaduje, aby pachatel někoho v omylu utvrzoval nebo ztěžoval odhalení omylu. Pachatel zamlčí podstatné

⁴¹ § 116 TZ

⁴² JELÍNEK, Jiří a kol. *Trestní právo hmotné*. 2. vydání. Praha : Leges, 2010, s. 599

⁴³ např. při smlouvě o úschově je uschovatelem schovatelé dána k úschově určitá částka, kterou schovatel využije pro svou osobní potřebu, v rozporu se schovací smlouvou

⁴⁴ např. při pracovním poměru zaměstnanci čerpací stanice je předána za začátku jeho pracovní směny pokladna s určitým obnosem

skutečnosti tím, že neuvede při svém podvodném jednání jakékoliv skutečnosti, které jsou zásadní nebo rozhodující pro rozhodnutí poškozeného.⁴⁵

O přešupek proti majetku podvodem se může jednat tehdy, pokud pachatel nastoupí s vědomím, že nemá zakoupen přepravní lístek, do přepravního prostředku hromadné dopravy. Uvede tak v omyl provozovatele hromadné dopravy, neboť přepravní podmínky společnosti předpokládají při nástupu do přepravního prostředku platný lístek.

2.1.4 Zničení nebo poškození věci z cizího majetku

Přestupku proti majetku se dopustí také pachatel, který způsobí škodu na cizím majetku zničením či poškozením věci. V TZ nalezneme v § 228 TČ poškození cizí věci, který koresponduje právě s přestupkem dle § 8 odst. 1 písm. a) bod 4. ZoNP.

Zničení věci i její znehodnocení je porušením hmotné podstaty věci, při zničení se věc úplně znehodnotí, přičemž při poškození dojde pouze k jejímu částečnému znehodnocení. O hodnotu věci jako takové však nejde, rozhodující je opět vzniklá škoda; bude-li nižší než 5.000,- Kč, bude se jednat o přešupek.

2.2 Neoprávněné užívání cizího majetku

Pro pochopení skutkové podstaty přestupku neoprávněného užívání cizího majetku dle § 8 odst. 2 ZoNP, který ji blíže nerozvádí, musíme vycházet z právní úpravy v § 207 odst. 1 TZ, podle kterého se trestného činu neoprávněného užívání věci cizí dopustí ten, *kdo se zmocní cizí věci nikoli malé hodnoty nebo motorového vozidla v úmyslu je přechodně užívat, nebo kdo na cizím majetku způsobí škodu nikoli malou tím, že neoprávněně takové věci, které mu byly svěřeny, přechodně užívá. Za věc nikoli malé hodnoty se dle § 138 odst. 1, 2 TZ rozumí věc, jejichž částka dosahuje nejméně 25.000,- Kč. Pokud však pachatel užívá cizího motorového vozidla, jedná se vždy o TČ, nehledě na hodnotu užívaného automobilu. Pokud by si pachatel ponechal neoprávněně užitou věc, jednalo by se již o TČ krádeže dle § 205 TZ. Trestného činu neoprávněného užívání cizí věci se dopustí také pachatel, kterému je věc svěřena, aby s ní nakládal určitým způsobem, avšak pachatel nakládáním s věcí způsobí vlastníku věci škodu ve výši nejméně 25.000,- Kč. Pokud by na svěřeném majetku vznikla škoda nižší než uvedená částka, jednalo by se právě o přešupek neoprávněného užívání cizího majetku dle § 8 odst. 1 písm. b), případně § 8 odst. 2 písm. b) ZoNP, byl-li přešupek spáchán FOP či PO.*

⁴⁵ JELÍNEK, Jiří a kol. *Trestní právo hmotné*. 2. vydání. Praha : Leges, 2010, s. 602-604

2.3 Přisvojení si cizí věci nálezem nebo jinak bez přivolení oprávněné osoby

Přestupku dle § 8 odst. 1 písm. c), resp. odst. 2 písm. c) ZoNP, se tak dopustí pachatel, který si přisvojí cizí věc nebo jinou majetkovou hodnotu, který se dostala do jeho moci nálezem nebo jinak bez přivolení osoby oprávněné, a hodnota věci nepřesahuje částku 5.000,- Kč. Korespondujícím trestným činem je TČ zatajení věci dle § 219 odst. 1 TZ, který stanoví, že TČ zatajení věci se dopustí ten, „*Kdo si přisvojí cizí věc nebo jinou majetkovou hodnotu nikoli nepatrné hodnoty, která se dostala do jeho moci nálezem, omylem nebo jinak bez přivolení osoby oprávněné...*“. Rozdíl mezi krádeží a zatajením věci spočívá ve skutečnosti, že pachatel u krádeže ví, komu věc patří, kdežto u zatajení věci tuto osobu pachatel nezná a zda ji odnímá z dispozice vlastníka (u krádeže). Z logického výkladu § 8 odst. 1 písm. c) ZoNP si pachatel může přisvojit pouze věc movitou, nikoli věc nemovitou.

O nález jde tehdy, když vlastník věc ztratí, je tedy mimo dosah osoby oprávněné.⁴⁶ Přestupku se také může dopustit pachatel, kterému se věc dostala do jeho moci omylem. Omyl je rozpor mezi věděním pachatele a skutečností samotnou. O omyl se může jednat v případě, že věc je provozovatelem poštovní licence doručena na nesprávnou adresu a pachatel si takovou věc ponechá.

Věci se dle § 133 odst. 1 TZ rozumí „...*i ovladatelná přírodní síla. Ustanovení o věcech se vztahují i na živá zvířata, zpracované oddělené části lidského těla, peněžní prostředky na účtu nebo cenné papíry, ...*“. Ovladatelnou přírodní silou tak mohou být např. elektrická či jaderná energie; zpracované oddělené části lidského těla můžeme nalézt např. ve zpracované paruce z pravých lidských vlasů. Širší definici věci lze rovněž najít v OZ, který v § 489 stanoví, že „*Věc v právním smyslu je vše, co je rozdílné od osoby a složité potřebě lidí.*“ Ohledně živých zvířat je však OZ ve svém výkladu užší, když stanoví, že zvířata nejsou věci a ustanovení o věcech se na ně vztahují pouze obdobně v rozsahu, ve kterém to neodporuje povaze živého tvora.⁴⁷ Největší rozdíl mezi definicemi však lze spatřovat ve skutečnosti, že pro účely trestního práva (resp. také pro účely přestupkového řízení) se za věc považují zpracované oddělené části lidského těla, kdežto v občanském právu se oddělená část lidského těla věcí nikdy stát nemůže.⁴⁸

Opuštěnou věc definuje § 1045 OZ tak, že opuštěnou věcí je taková věc, která nikomu nepatří a pokud tomu nebrání zákon nebo právo jiné osoby na přivlastnění věci, může si jí každý

⁴⁶ Avšak dle č. 31/1987 Sb., rozh. tr. pokud oprávněná osoba ví, v jakém okruhu může věc hledat, je přisvojení takové věci krádeží, nikoli zatajení věci.

⁴⁷ § 494 OZ

⁴⁸ § 493 OZ

přivlastnit. Movitá věc, kterou vlastník opustil, protože nechce vykonávat držbu, nikomu nepatří. Přisvojení si opuštěné věci tak není přestupkem, neboť zde chybí protiprávnost.

OZ v § 1051 obsahuje vyvratitelnou právní domněnku, „...že si každý chce podržet své vlastnictví a že nalezená věc není opuštěná. Kdo věc najde, nesmí ji bez dalšího považovat za opuštěnou a přivlastnit si ji.“ Nálezce je povinen nalezenou věc vrátit vlastníkovu nebo tomu, kdo ji ztratil, a to oproti úhradě nutných nákladů a nálezného.⁴⁹ V případě, že nelze rozpoznat, komu má být věc vrácena, je nálezce povinen oznámit bez zbytečného odkladu nález obci, na jejímž území byla věc nalezena; OZ stanoví pořádkovou lhůtu k tomuto kroku 3 dny.⁵⁰ Pokud tedy nálezce bude vědět, že původní vlastník věci již vykonávat držbu nechce, může si opuštěnou věc přisvojit a nabýt k ní tak vlastnické právo, avšak pokud si touto skutečností není jist, je povinen takovou věc v souladu s výše uvedeným oznámit nález obci.

Jako příklad tohoto přestupku lze uvést situaci, kterou řešil Nejvyšší správní soud ve svém rozsudku ze dne 6. února 2008, č.j. 1 As 1/2008 – 172, kdy pachatelka přestupku sebrala míče dětem, které si hrály na dvorku; tento čin zdůvodnila krajní nouzí (svého majetku, konkrétně okna).⁵¹ NSS v rozsudku uvedl, že „Za přisvojení cizí věci jinak bez přivolení oprávněné osoby ve smyslu § 50 odst. 1 písm. b) zákona č. 200/1990 Sb., o přestupcích, je nutno považovat i situaci, kdy osoba získá věc v souladu s právem z důvodu krajní nouze, avšak posléze věc odmítla vydat osobě oprávněné.“ Pachatelka přestupku si tak byla vědoma, že míče nejsou věci opuštěnou, ale i tak si cizí věc přisvojila a bránila jejímu vydání rodičům dětí.

2.4 Ukrytí, užívání nebo převedení věci na sebe anebo na jiného, která byla získána přestupkem jinou osobou

Pachatel se dopustí spáchání přestupku podle § 8 odst. 1 písm. d), event. § 8 odst. 2 písm. d) ZoNP tím, že ukryje, užívá nebo na sebe anebo na jiného převede věc, který byla získána přestupkem spáchaným jinou osobou, nebo to, co za takovou věc bylo opatřeno. Korespondujícím trestným činem tohoto přestupku je TČ podílnictví dle § 214 odst. 1 TZ, případně TČ podílnictví z nedbalosti dle § 215 odst. 1 TZ. Oproti trestnímu právu tak lze přestupek spáchat pouze úmyslně.

Ukrytí věci znamená znesnadnění jejího nalezení, ať již policejními orgány či přímo osobou oprávněnou. Věcí, která byla opatřena za věc získanou přestupkem se může považovat např. dar, který pachatel přestupku koupil za peníze získané přestupkem pro jinou osobu. K převedení věci

⁴⁹ § 1052 odst. 1 OZ – nálezný čin 10 % z ceny věci

⁵⁰ § 1052 odst. 2 OZ

⁵¹ NSS rovněž uvedl, že ač stěžovatelka mohla jednat v okolnostech vylučující protiprávnost, jednala sama protiprávně, když zadržované míče zadržovala další 2 měsíce i přes četné žádosti rodičů dětí o jejich vydání, a svým jednáním se tak dopustila přestupku přisvojení si cizí věci bez přivolení oprávněné osoby.

může dojít z pachatele na jinou osobu jakýmkoli způsobem, úplatným i bezúplatným převodem.⁵² Pachatel věc, kterou získal přestupkem spáchaným jinou osobou, užije, pokud si je vědom okolnosti, že věc byla získána přestupkem, avšak takovou věc užívá. Přestupku se rovněž dopustí osoba, která takovou věc převede na jiného.

V případě tohoto přestupku však není rozhodující hodnota ukryté, užití, nebo převedené věci, ale skutečnost, zda byla věc získána přestupkem či trestným činem. Pachatelem je vždy osoba, která je rozdílná od pachatele přestupku, ze kterého byla věc získána. Pachatel si může uvědomit podezřelý původ věci např. podle okolností a prostředí, ve kterém je mu věc nabízena (typicky místo, ve kterém se sdružují nepřizpůsobiví občané), částka, za kterou mu je věc nabízena (parfém módní značky za 500,- Kč), event. přímo dle osoby, kterou mu je věc nabízena (osoba, která má abstinenční drogové příznaky).⁵³

⁵² JEMELKA, Luboš, VETEŠNÍK, Pavel. *Zákon o odpovědnosti za přestupky a řízení o nich, Zákon o některých přestupcích. Komentář*. 1. vydání. Praha: C. H. Beck, 2017, s. 1082

⁵³ JELÍNEK, Jirí a kol.: *Trestní zákoník a trestní řád s poznámkami a judikaturou*. 4. vydání. Praha: Leges, 2013, s. 316

3 Správní tresty a ochranná opatření

Správní tresty mají za účel újmu ve sféře pachatele, a to majetkovou, omezující nebo morální, ochranná opatření mají působit spíše preventivně, avšak i ta mohou zasáhnout do práv a svobod pachatele.

Správními tresty jsou dle PřestZ napomenutí, pokuta, zákaz činnosti, propadnutí věci, propadnutí náhradní hodnoty a zveřejnění rozhodnutí o přestupku. Jelikož ZoNP neumožňuje u přestupků proti majetku uložit trest zákaz činnosti a zveřejnění rozhodnutí o přestupku, nebude jim v následujících podkapitolách věnován prostor.

Hlavním účelem uložení ochranného opatření není potrestání pachatele jako v případě uložení správního trestu, ale prevence páčání další činnosti, které by vykazovalo znaky přestupku. PřestZ upravuje dvě základní ochranná opatření, a to omezující opatření a zabránění věci nebo náhradní hodnoty.

PřestZ nahradil terminologii sankce za pojem správní trest, který má dle důvodové zprávy zdůrazňovat, že se jedná o sankci trestního charakteru.⁵⁵ Nadále však platí, že správní tresty oproti trestům dle TZ jsou při porovnání typové závažnosti ty méně závažné, jelikož se zpravidla jedná o méně společensky škodlivá protiprávní jednání.

Po projednání přestupku a prokázání viny za spáchaný přestupek je na správním orgánu, aby pachateli přestupku uložil trest. Správní trest je následkem přestupku a může být uložen pachateli na základě zákona za spáchaný přestupek. Za přestupek lze dle § 35 PřestZ uložit trest napomenutí, pokuty, zákazu činnosti, propadnutí věci nebo náhradní hodnoty či zveřejnění rozhodnutí o přestupku. Oproti SPřestZ tak nová úprava vynechala zákaz pobytu, který byl ze strany odborné veřejnosti rozporován s ústavně zaručenou svobodou pohybu a pobytu a nově mezi správní tresty zařazuje právě ono propadnutí náhradní hodnoty a zveřejnění rozhodnutí o přestupku.⁵⁶

Správní tresty může správní orgán dle § 35 PřestZ uložit buď samostatně nebo spolu s jinými správními tresty, avšak napomenutí dle PřestZ nelze uložit spolu s pokutou. Při určení druhu a výměry správního trestu dle § 37 PřestZ správní orgán přihlédne k povaze a závažnosti přestupku, k přitěžujícím a polehčujícím okolnostem, u pokusu přestupku k tomu, do jaké míry se jednání pachatele přiblížilo dokonání přestupku, u spolupachatelů k tomu, jakou měrou jednání každého z nich přispělo ke spáchaní přestupku, u FO k jejím osobním poměrům a zda byla pro totéž protiprávní jednání potrestána v jiném řízení před správním orgánem, u FOP a PO k povaze její

⁵⁵ Rovněž byla snaha o sjednocení pojmů vzhledem k zákonu č. 500/2004 Sb., správní řád (např. v § 153 odst. 1 písm. c) se hovoří o snížení trestu)

⁵⁶ JEMELKA, Luboš, VETEŠNÍK, Pavel. *Zákon o odpovědnosti za přestupky a řízení o nich, Zákon o některých přestupcích. Komentář*. 1. vydání. Praha: C. H. Beck, 2017, s. 321

činnosti, atp. Jedná se o však pouze o demonstrativní výčet, je tak ponecháno na správním uvážení správního orgánu, jaké měřítko bude pro něj rozhodující při určení druhu správního trestu a jeho výměry.

Závažnosti přestupku se rozumí způsobilost přestupkového jednání vyvolat porušení či ohrožení určitých zájmů chráněných společností, tedy zájmu společnosti, proti kterému je útok veden. Povahou přestupku se rozumí vztah ke všem okolnostem spáchaného přestupku.⁵⁷

Polehčující skutečností je taková skutečnost, která snižuje společenskou škodlivost spáchaného přestupku pachatelem. Mezi polehčující okolnosti řadí PřestZ skutečnost, že pachatel v době spáchaní přestupku byl ve věku blízkém mladistvému, spáchal přestupek, aby odvrátil útok nebo jiné nebezpečí, aniž by zcela naplnil svým jednáním podmínky nutné obrany nebo krajní nouze, případně překročil meze jiné okolnosti vylučující protiprávnost, či napomáhal k odstranění škodlivého následku přestupku nebo dobrovolně nahradil způsobenou škodu, oznámil přestupek správnímu orgánu a při jeho objasňování účinně napomáhal, nebo spáchal přestupek pod vlivem hrozby nebo nátlaku nebo pod tlakem, popř. závislosti na jiném.⁵⁸ Opět zákon polehčující okolnosti definuje demonstrativně, správní orgán tak v odůvodněných případech může mezi polehčující okolnosti zařadit jinou, specifickou k dané situaci.

PřestZ hovoří v § 40 také o přitěžujících okolnostech, které musí správní orgán brát v potaz, pokud již nejsou uvedené ve skutkové podstatě přestupku jako obligatorní znak.⁵⁹ Mezi přitěžující okolnosti tak patří zejména skutečnost, že pachatel spáchal přestupek tak, že využil něčí bezbrannosti, podřízenosti nebo závislosti na jiné osobě, spáchal více přestupků, spáchal přestupek opakovaně, zneužil ke spáchaní přestupku svého zaměstnání, postavení nebo funkce, spáchal přestupek jako člen organizované skupiny, nebo spáchal přestupek na dítěti, osobě těhotné, nemocné, zdravotně postižené, vysokého věku nebo nemohoucí.⁶⁰

PřestZ nově zavedl institut podmíněčného upuštění od uložení správního trestu. Správní orgán může od správního trestu podmíněně upustit, jestliže vzhledem k povaze a závažnosti spáchaného přestupku, kterým byla způsobena škoda,⁶¹ anebo jehož spáchaním se pachatel

⁵⁷ § 36 PřestZ

⁵⁸ § 39 PřestZ

⁵⁹ Kdyby správní orgán přihlédl k přitěžující okolnosti v případě, že v dané skutkové podstatě přestupku je tato přitěžující okolnost jako obligatorní znak skutkové podstaty, dopustil by se porušení zásady *ne bis in idem* (zákaz dvojího přičítání) – např. § 8 odst. 5 ZoNP ve spojení s § 40 písm. c) PřestZ

⁶⁰ § 40 PřestZ

⁶¹ V rozsudku ze dne 24. ledna 2001, č.j. 25 Cdo 2146/2000, Nejvyšší soud ČR stanovil, že „Škodou se rozumí újma, která nastala v majetkové sféře poškozeného, a je objektivně vyjádřitelná všeobecným ekvivalentem, tj. penězi. Za skutečnou škodu na věci je pak nutno považovat takovou újmu, která znamená zmenšení majetkového stavu poškozeného oproti stavu před škodnou událostí a která představuje majetkové hodnoty, jež je nutno vynaložit k uvedení věci do předešlého stavu. Majetkový stav je tvořen především soubrem hmotných předmětů (věcí) o určité hodnotě vyjádřené v penězích a jiných hodnot či práv, jsou-li penězi ocnitelné (např. pohledávky, tzv. duševní vlastnictví apod.); oproti tomu pasiva (např. závazky) se do hodnoty majetkového stavu promítají negativně.“

bezdůvodně obohatil, a osobě pachatele lze důvodně očekávat, že samotné projednání přestupku před správním orgánem postačí k jeho nápravě.⁶² Podmíněně upustit od uložení správního trestu tak lze pouze v případech kdy byla přestupkem způsobena majetková újma anebo se jeho spácháním pachatel bezdůvodně obohatil. Správní orgán při podmíněném upuštění od uložení správního trestu uloží pachateli, aby ve lhůtě, kterou stanoví správní orgán, nahradil škodu způsobenou přestupkem, nebo aby vydal bezdůvodné obohacení, které získal přestupkem. Zároveň správní orgán stanoví pachateli způsob, jakým tak má učinit. PřestZ stanoví dvě podmínky pro možnost podmíněného upuštění od uložení správního trestu, a to povahu a závažnost přestupku⁶³ a osobu pachatele.⁶⁴ Tyto podmínky musí být splněny kumulativně společně s tím, že lze důvodně očekávat, že projednání přestupku před správním orgánem postačí k pachatelově nápravě. O podmíněném upuštění od uložení správního trestu správní orgán vydá rozhodnutí. V případě, že pachatel poruší povinnost mu uloženou správním orgánem, vydá správní orgán rozhodnutí nové, ve kterém zruší původní rozhodnutí o podmíněném upuštění od uložení trestu a správní trest pachateli uloží.

Upuštění od uložení správního trestu PřestZ upravuje v § 43. Tento institut by se měl aplikovat výjimečně, přičemž správnímu orgánu je dána možnost, pokud nejsou splněny podmínky pro použití jiných institutů (např. mimořádného snížení odměny, který bude popsán níže), posoudit konkrétní okolnosti případu a reagovat na situaci, kdy by uložení správního trestu bylo neúčelné nebo správní trest by byl nepřiměřený ke spáchanému přestupku. Ve speciálních zákonech však může být správnímu orgánu odebrána možnost upuštění od uložení správního trestu.⁶⁵ Správní orgán z logiky věci však rozhoduje pouze v řádném řízení o přestupku, nikoli ve zkrácených řízeních (např. v blokovém řízení). První podmínkou možnosti upuštění od uložení správního trestu je nekonání společného řízení o dvou nebo více přestupcích téhož pachatele. Současně s touto podmínkou je nutné splnit podmínku, že správní trest uložený za některý z těchto přestupků v samostatném řízení lze považovat za odpovídající správnímu trestu, který by jinak byl uložen ve společném řízení.⁶⁶ K upuštění od uložení správního trestu může dojít také v případě, kdy vzhledem k závažnosti přestupku, okolnostem jeho spáchání a osobě pachatele lze důvodně očekávat, že již samotné projednání přestupku před správním orgánem postačí k jeho nápravě.⁶⁷ Všechny tyto podmínky musí být splněny kumulativně.

⁶² § 42 odst. 1 PřestZ

⁶³ viz výše

⁶⁴ Při hodnocení osoby pachatele správní orgán přihlídně u FO zejména k osobním, rodinným, majetkovým a jiným poměrům pachatele. U FOP a PO správní orgán přihlídně k povaze činnosti.

⁶⁵ např. § 24b odst. 3 zákona č. 634/1992 Sb., o ochraně spotřebitele

⁶⁶ § 43 odst. 1 PřestZ

⁶⁷ § 43 odst. 2 PřestZ

PřestZ dále v § 40 určuje podmínky, kdy lze pachateli přestupku mimořádně snížit výměru pokuty. Prvním důvodem pro mimořádné snížení výměry pokuty je skutečnost, že vzhledem k okolnostem případu a osobě pachatele lze jeho nápravy dosáhnout i snížením výměry pokuty. Druhý důvod souvisí s vývojovým stádiem přestupku, když § 40 odst. 1 písm. b) PřestZ umožňuje správnímu orgánu mimořádně snížit výměru pokuty, jestliže je pokuta ukládána za pokus přestupku.⁶⁸ Třetím důvodem je nepřiměřenost pokuty. Důvodem pro mimořádné snížení výměry pokuty tak může být skutečnost, že pokuta uložená při samé spodní hranici sazby by byla pro pachatele nepřiměřeně přísná.⁶⁹ Čtvrtým a posledním důvodem je překročení mezí okolností vylučujících protiprávnost. Správní orgán však nemůže snížit pokutu např. na symbolickou korunu, neboť § 44 odst. 2 PřestZ stanoví, že uložená pokuta musí být alespoň ve výši jedné pětiny dolní hranice sazby pokuty stanovené zákonem.

3.1 Napomenutí

Nejmírnějším správním trestem, který správní orgán může dle § 45 PřestZ uložit, je napomenutí. Důvodová zpráva k tomuto trestu uvádí, že se přejímá z předchozí právní úpravy, neboť se jeho udělování správními orgány osvědčilo.⁷⁰ Trest napomenutí má na pachatele působit výchovně, nejedná se o trest, který dopadne v majetkové sféře pachatele. Napomenutí lze v zásadě uložit za jakýkoli přestupek, pokud zvláštní zákon nestanoví jinak.⁷¹ Správní orgán o uložení správního trestu napomenutí vydá rozhodnutí, ve kterém pachatele přestupku upozorní na důsledky protiprávního jednání, které mu podle zákona hrozí, pokud by se i v budoucnu dopouštěl podobného jednání. Pokud se dané rozhodnutí vyhláší ústně, tak správní orgán pachatele upozorní i při ústním vyhlášení.

Napomenutí lze uložit samostatně nebo spolu s dalšími správními tresty, avšak jak bylo řečeno v úvodu kapitoly 3., nelze jej uložit společně s pokutou. V příkazním řízení lze rovněž udělit

⁶⁸ Pokus přestupku je definován § 6 odst. 1 PřestZ: „*Pokus přestupku je jednání fyzické osoby, které bezprostředně směřuje ke dokonání přestupku a kterého se fyzická osoba dopustila v úmyslu přestupek spáchat, jestliže ke dokonání přestupku nedošlo.*“ případně odst. 2 pro FOP a PO: „*Pokus přestupku je též jednání právnické nebo podnikající fyzické osoby, které bezprostředně směřuje ke dokonání přestupku, jestliže ke dokonání přestupku nedošlo.*“

⁶⁹ Blíže v Usnesení Nejvyššího správního soudu ze dne 20. dubna 2010, č.j. 1 As 9/2008 – 133, kde ve výroku II. tohoto usnesení NSS judikoval, že „*Správní orgán vychází při zjišťování osobních a majetkových poměrů z údajů doložených samotným účastníkem řízení, případně z těch, které vyplynuly z dosavadního průběhu správního řízení či které si opatří samostatně bez součinnosti s účastníkem řízení. Nelze-li takto získat přesné informace, je správní orgán oprávněn stanovit je v nezbytném rozsahu odhadem.*“

⁷⁰ Sněmovní tisk 555/0, část č. 1/2, Vl.n.z. o odpovědnosti za přestupky a řízení proti [online]. psp.cz [cit. 4. listopadu 2017]. Dostupné na <<https://www.psp.cz/sqw/text/orig2.sqw?idd=115252>>

⁷¹ Příkladem přestupku, za který nelze uložit správní trest napomenutí jsou přestupky, které jsou obsaženy v zákoně č. 159/2006 Sb., o střetu zájmů.

správní trest napomenutím, avšak pachatel přestupku je přítomen na místě, plně uzná důvody vydání příkazu a stav věci strany považují za prokázaný.⁷²

Správní trest ve formě napomenutí lze uložit za jakýkoli přestupek proti majetku dle § 8 ZoNP. Správní trest napomenutí tak správní orgán může uložit např. za přisvojení si věci cizí malé hodnoty, když si bude správní orgán vědom, že samotné projednání přestupku postačí k nápravě pachatele.

3.2 Pokuta

Uložením pokuty dle § 46 PřestZ vzniká pachateli přestupku majetková újma. Samotné uložení pokuty však nemá reparační funkci ke spáchanému přestupku, ale funkci preventivní, případně reparační. Pokuta je nejhojněji využívaný správní trest, který lze uložit za jakýkoli přestupek, a to samostatně nebo současně s jiným správním trestem, avšak nikdy s napomenutím.

Rozsah pokuty je zpravidla dán speciálními zákony, přičemž nejčastěji je ohraničen horní sazbou, kterou správní orgán smí překročit pouze v zákonem stanovených případech. Není-li výše pokuty stanovena, lze ji uložit ve výši nepřesahující částku 1.000,- Kč.⁷³

Pokutu lze uložit jak v řádném řízení, příkazním na místě tak prostřednictvím příkazového bloku na místě.⁷⁴ Přestupek je splatný do 30 dnů ode dne nabytí právní moci rozhodnutí o uložení pokuty, pokud správní orgán nestanoví lhůtu odlišnou.⁷⁵

Za přestupky proti majetku dle § 8 odst. 1 až 3 ZoNP může správní orgán uložit pokutu do výše 50.000,- Kč. Oproti SPřestZ tak stoupla horní hranice sazby, když SPřestZ v § 50 odst. 4 dával správnímu orgánu možnost udělit pokutu do výše 20.000,- Kč. Při recidivě⁷⁶ lze uložit pachateli pokutu do výše 70.000,- Kč (oproti 30.000,- Kč v SPřestZ).

3.3 Propadnutí věci

Správní trest propadnutí věci může správní orgán uložit za kterýkoli přestupek, u kterého to dovoluje povaha přestupku, pokud není v jednotlivém zákoně stanoveno obligatorní propadnutí věci.⁷⁷ O propadnutí věci vydá správní orgán rozhodnutí, ve kterém věc dostatečně identifikuje, avšak musí mít za prokázané, že propadlá věc je ve vlastnictví pachatele přestupku.⁷⁸

⁷² § 150 odst. 5 SŘ

⁷³ § 46 odst. 1 věta druhá Přest

⁷⁴ § 91 PřestZ

⁷⁵ § 46 odst. 1 PřestZ. Splatnost pokuty má význam pro následné vymáhání pokuty formou exekuce.

⁷⁶ Recidivu upravuje § 13 ZoNP: „Přestupek podle § 5, 7 a 8, s výjimkou přestupku podle § 5 odst. 1 písm. b) a § 5 odst. 2 písm. d), je spáchán opakovaně, jestliže od nabytí právní moci rozhodnutí o stejném přestupku, z něhož byl obviněný uznán vinným, do jeho spáchání neuplynulo 12 měsíců“

⁷⁷ např. § 37 zákona č. 65/2017 Sb., o ochraně zdraví před škodlivými účinky návykových látek

⁷⁸ § 48 odst. 2 PřestZ

Důvodem k uložení správního trestu propadnutí věci podle § 48 odst. 1 písm. a) PřestZ je skutečnost, že věc pachatel užil ke spáchání přestupku nebo ke spáchání měla být užita. Jako příklad lze uvést řezačku skla, kterou pachatel užil v prodejně hodinek, kdy se pomocí řezačky dostal do vitríny a odcizil hodinky v hodnotě nižší než 5.000,- Kč. Dalším důvodem dle § 48 odst. 1 písm. b) je situace, kdy jde o věc, kterou pachatel přestupkem získal nebo jako odměnu za něj. V případě, kdy se nepodaří zjistit původního vlastníka kradené věci, kterému by věc byla vydána, uloží správní orgán trest propadnutí věci. Posledním důvodem uložení správního trestu propadnutí věci je dle § 48 odst. 1 písm. c) skutečnost, že jde o věc, kterou pachatel, byť jen z části, nabyl za věc ukradenou pod písm. b), pokud hodnota věci uvedené pod písm. b) není ve vztahu k hodnotě nabyté věci zanedbatelná. Může se například jednat o peníze, které získal pachatel prodejem kradené věci či jinou movitou věc, kterou takto získal.

Vlastníkem takto propadlé věci se stává stát. Právo hospodařit s majetkem státu bude mít zpravidla Úřad pro zastupování státu ve věcech majetkových, který takovou věc může prodat či zničit, nemá-li žádnou hodnotu. Výtěžek z prodeje je příjmem státního rozpočtu.

3.4 Propadnutí náhradní hodnoty

SPřestZ správní trest propadnutí náhradní hodnoty neupravoval, inspirací pro implementaci nového správního trestu byl § 71 TZ. Dle § 49 odst. 1 PřestZ může být uloženo propadnutí náhradní hodnoty pachateli, jež věc, která mohla být prohlášena za propadlou, před uložením propadnutí věci zničí (věc přestane právně existovat), zatají (správnímu orgánu nesdělí, že takovou věc má), učiní neupotřebitelnou (zmaří její účel – např. po krádeži jablek je pachatel nechá shnit) nebo zužitkuje (jablka sní), nebo jestliže jinak propadnutí takové věci zmaří (jablka uschová ve sklepě u souseda), a to až do výše, která odpovídá hodnotě takové věci.

Základní podmínkou uložení správního trestu propadnutí náhradní hodnoty je skutečnost, že by byly splněny podmínky pro uložení trestu propadnutí věci, avšak takto nelze z nějakého z výše uvedených důvodů učinit. Propadnutí náhradní hodnoty tak může správní orgán uložit až do výše, který odpovídá hodnotě věci, která by mohla být prohlášena za propadlou. Náhradní hodnota se vyjadřuje v penězích. Vlastníkem propadlé náhradní hodnoty je opět stát.

3.5 Omezující opatření

Omezující opatření dle § 52 PřestZ lze uložit pouze FO jako pachateli přestupku pouze tehdy, stanoví-li tak zákon, pouze za předpokladu přímé souvislosti mezi spáchaným přestupkem a omezujícím opatřením, které má být uloženo. U přestupků proti majetku lze omezující opatření

uložit za spáchaný přestupek podle § 8 odst. 1 a odst. 2 ZoNP.⁷⁹ Omezující opatření spočívá v zákazu navštěvovat určená veřejně přístupná místa nebo místa, kde se konají sportovní, kulturní a jiné společenské akce, popř. v povinnosti zdržet se styku s určitou osobou nebo vymezeným okruhem osob nebo v povinnosti podrobit se vhodnému programu pro zvládnání agrese nebo násilného chování.⁸⁰ Uložené omezující opatření musí být přiměřené povaze a závažnosti spáchaného přestupku a osobním poměrům pachatele. Omezující opatření lze uložit pouze vedle správního trestu, a to nejdéle na dobu jednoho roku, přičemž doba začíná běžet od právní moci rozhodnutí o uložení omezujícího opatření.⁸¹ Všechna tato místa i osoby musejí být konkretizována, aby nevzbuzovala pochyby v zákonnost rozhodnutí správního orgánu. Dodržování omezujícího opatření kontroluje správní orgán, který jej uložil, avšak pokud by účinky omezujícího opatření dosahovaly mimo správní obvod tohoto orgánu, kontroluje jeho dodržování také správní orgán stejného druhu, v jehož obvodu nastaly účinky omezujícího opatření.

Podle obsahu omezujícího opatření lze rozlišovat 3 druhy ochranných opatření, a to:

1. zákaz navštěvování určených veřejně přístupných míst nebo míst, kde se konají sportovní, kulturní a jiné společenské akce,
2. povinnost zdržet se styku s určitou osobou nebo vymezeným okruhem osob, a
3. povinnost podrobit se vhodnému programu pro zvládnání agrese nebo násilného chování.

Zákaz navštěvování veřejně přístupných míst lze v souvislosti s přestupky proti majetku uložit například pachateli, který krade šály sportovních rivalů svého oblíbeného týmu, a činí tak opakovaně. Takový zákaz by dle mého názoru byl správním orgánem ospravedlnitelný.

Ochranné opatření povinnosti zdržet se styku s určitou osobou lze uložit v situaci, kdy organizátor zosnoval nebo řídil spáchaní přestupků a správní orgán má za to, že by pachatel přestupku s tímto organizátorem páchal dále přestupkovou činností, popř. tyto osoby negativně působí na osobu pachatele.

Povinnost podrobit se vhodnému programu pro zvládnání agrese nebo násilného chování může správní orgán uložit např. v situaci, kdy pachatel neustále ničí baseballovou pálkou osobní automobily, tedy dopouští se přestupku poškození cizí věci.

Pokud pachatel úmyslně nedodrží omezující opatření, které mu správní orgán uložil, dopustí se svým jednáním přestupku dle § 2 odst. 2 písm. h) ZoNP, a může mu být udělena pokuta do výše 20.000,- Kč.

⁷⁹ § 8 odst. 6 ZoNP

⁸⁰ § 52 odst. 1 PřestZ

⁸¹ § 52 odst. 3 věta za středníkem PřestZ

3.6 Zabráni věci

Ochranné opatření zabráni věci bylo převzato ze SPřesZ, účelem zabráni věci je nejen zamezení možnosti páchaní dalšího přestupku, ale rovněž odejmutí prospěchu ze spáchaného přestupku. Jedná se o subsidiární opatření ve vztahu ke správnímu trestu propadnutí věci.⁸² Zákon u ochranného opatření zabráni věci, na rozdíl od omezujícího opatření, nestanoví, že jej lze uložit pouze FO a spolu se správním trestem; *a contrario* lze tak zabráni věci uložit FO, FOP i PO a může být uloženo samostatně.

Zabráni věci jako ochranné opatření lze uložit, pokud nebyl uložen správní trest propadnutí věci dle § 48 odst. 1 PřestZ, jestliže do 60 dnů ode dne, kdy přestupek vyšel najevo, se nezjistí skutečnosti odůvodňující zahájení řízení o přestupku vůči určité osobě, nebo náleží pachateli, proti němuž nelze vést řízení o přestupku nebo jemuž za přestupek nelze uložit správní trest, nebo náleží pachateli, u něhož bylo od uložení správního trestu za přestupek upuštěno nebo podmíněčně upuštěno, nebo náleží pachateli nebo mu nenáleží zcela, či vlastník věci není znám, a zároveň to vyžaduje bezpečnost osob nebo majetku anebo jiný obdobný obecný zájem.

Vlastníkem zabrané věci, shodně jako v případě správního trestu propadnutí věci, se stává stát. PřestZ rovněž v § 53 odst. 4 stanoví, že o zabráni věci nelze rozhodnout, uplynulo-li od jednání majícího znaky přestupku 5 let.⁸³

3.7 Zabráni náhradní hodnoty

Ochranné opatření zabráni náhradní hodnoty nebylo v SPřestZ upraveno, PřestZ se inspiroval § 102 TZ, resp. § 26 TOPO, přičemž právě toto ochranné opatření je náhradním opatřením k zabráni věci, které by jinak bylo uloženo.

Podmínkou uložení ochranného opatření zabráni náhradní hodnoty až do výše, který odpovídá hodnotě věci, je skutečnost, že ten, komu věc neleží a které by mohla být zabráná, ji před zabráním zničí, poškodí, zcizí, zatají, učiní neupotřebitelnou nebo zužitkuje, nebo jestliže jinak zabráni takové věci zmaří. Vlastníkem takto zabrané náhradní hodnoty se stává opět stát.

⁸² Sněmovní tisk 555/0, část č. 1/2, Vl.n.z. o odpovědnosti za přestupky a řízení proti [online]. psp.cz [cit. 4. listopadu 2017]. Dostupné na <<https://www.psp.cz/sqw/text/orig2.sqw?idd=115252>>

⁸³ SPřestZ tuto lhůtu stanovil v délce dvou let. Důvodová zpráva k této změně uvádí, že „Dálka doba, po kterou bude možné věc zabrat, je vzhledem ke tříleté promlčecí době za spáchaní typově závažnějšího přestupku pětiletí.“

Závěr

Cílem této bakalářské práce zodpovězení výzkumné otázky, která zněla: V čem doznala právní úprava přestupků proti majetku podle zákona č. 250/2016 Sb. o odpovědnosti za přestupky a řízení o nich ve spojení se zákonem č. 251/2016 Sb., o některých přestupcích oproti zákonu č. 200/1990 Sb., o přestupcích, změn?

Mojí hypotézou bylo ověřit skutečnost, zda je nejvýznamnější změnou nové právní úpravy týkající se přestupků proti majetku oproti překonané právní úpravě je zavedení přestupkové deliktní způsobilosti právnických osob za přestupky, když předchozí právní úprava upravovala spáchání přestupku pouze ve vztahu k osobám fyzickým. Nejvíce jsem využil deskriptivní a komparační metodu zpracování práce.

V první kapitole této práce jsem se vymezil pojem přestupek a dále jsem popsal jeho obecné a formální typové znaky a také materiální znak přestupku. Přestože nová právní úprava přináší novou formulaci v rámci definice přestupku, jeho pojetí zůstává stejné. V tomto případě tedy nelze hovořit o nějakém zásadním vývoji právní úpravy.

V rámci druhé kapitoly, kterou jsem věnoval přestupkům proti majetku, jsem podrobně rozebral výše zmíněné zavedení deliktní způsobilosti právnických osob spáchat přestupek a dále vývoj právní úpravy týkající se recidivy. Na základě komparační metody zpracování práce jsem v této souvislosti učinil závěr, že opakovaná naplnění skutkové podstaty jednotlivých přestupků proti majetku jsou postihovány přísněji a efektivněji na základě nové právní úpravy, jelikož oproti předchozí právní úpravě byla zákonem zvýšena horní hranice trestní sazby za recidivu z 30.000,- Kč na 70.000,- Kč. Tento vývoj právní úpravy hodnotím velice pozitivně a domnívám se, že tímto směrem by se měl vývoj právní úpravy ubírat i nadále.

V podkapitolách v rámci druhé kapitoly jsem se věnoval konkrétním skutkovým podstatám jednotlivých přestupků, kterými lze způsobit škodu na cizím majetku. Věnoval jsem se rozebrání přestupku krádeže, zpronevěry, podvodu a zničení nebo poškození věci z cizího majetku. Dále jsem v dalších podkapitolách popsal skutkové podstaty neoprávněného užívání věci z cizího majetku, přisvojení si věci nálezem nebo jinak bez přivolení oprávněné osoby a skutkovou podstatu přestupku ukrytí, užívání nebo převedení věci na sebe anebo na jiného, která byla získána přestupkem jinou osobou. Vývoj právní úpravy spatřuji v této oblasti zejména v tom, že nová právní úprava umožňuje v rámci správního trestání trestat za spáchání přestupku také osobu organizátora, návodce nebo pomocníka. Domnívám se, že tato změna musí být ze strany veřejnosti kvitována, neboť do účinnosti nové právní úpravy stály tyto osoby mimo pravomoci správních

orgánů a doposud tak tyto osoby unikaly trestu, ačkoliv bezesporu také měly na spáchání přestupku svůj podíl.

Ve třetí kapitole jsem se věnoval jednotlivým správním trestům a ochranným opatřením. Nová právní úprava se dle mého názoru snažila docílit úpravy „roztříštěnosti“ názvosloví, jelikož předchozí právní úprava správní tresty označovala jako sankce, ač toto označení nemělo oporu ve SŘ. Za další vývoj právní úpravy považují, že u přestupků proti majetku lze nově využít institut správního trestu ve formě propadnutí náhradní hodnoty. Dle mého názoru se jedná o správnou implementaci tohoto trestu z TZ, neboť pachatel přestupku mohl doposud kradenou věc skrýt a nenašel-li se vlastník kradené věci, pachateli byl uložena pouze napomenutí či pokuta. Zákonodárce rovněž nově upravil ochranné opatření propadnutí náhradní hodnoty.

Jako pozitivní vývoj právní úpravy lze označit i zavedení institutu podmíněčného upuštění od uložení správního trestu, pokud jsou pro toto podmíněčné upuštění kumulativně splněny zákonné podmínky.

Ve své bakalářské práci jsem se snažil pomocí převážně deskriptivní metody popsat změny, které doznala právní úprava přestupků proti majetku podle zákona č. 250/2016 Sb. o odpovědnosti za přestupky a řízení o nich ve spojení se zákonem č. 251/2016 Sb., o některých přestupcích oproti zákonu č. 200/1990 Sb., o přestupcích. Domnívám se, že cíl práce byl naplněn.

Ke stanovené hypotéze, v rámci které jsem ověřoval skutečnost, zda nejvýznamnější změnou nové právní úpravy týkající se přestupků proti majetku oproti překonané právní úpravě je zavedení deliktivní způsobilosti právnických osob za přestupky, když předchozí právní úprava upravovala spáchání přestupku pouze ve vztahu k osobám fyzickým, mám za to, že hypotéze byla po souhrnném zpracování práce zcela ověřena, jelikož tento vývoj v právní úpravě považuji z výše uvedených důvodů za ten nejvýznamnější. Další jednotlivé změny v rámci nové právní úpravy považuji za změny spíše „kosmetického“ charakteru a je jisté, že i nová právní úprava poskytuje zákonodárcům spoustu prostoru, jak ji ještě více zefektivnit tak, aby byly přestupky proti majetku efektivně postihovány a tvrdě trestány, přestože vykazují menší společenskou škodlivost než trestné činy, a aby za ně byly ukládány adekvátní správní tresty, či omezující opatření.

Bibliografie

Monografie

BOHDALO, David., POTĚŠIL, Lukáš., POTMĚŠIL, Jan. *Správní trestání z hlediska praxe a judikatury*. 1. vydání. Praha: C. H. Beck, 2013, 220 s.

JEMELKA, Luboš, VETEŠNÍK, Pavel. *Zákon o odpovědnosti za přestupky a řízení o nich, Zákon o některých přestupcích. Komentář*. 1. vydání. Praha: C. H. Beck, 2017, 1153 s.

JELÍNEK, Jiří a kol. *Trestní právo hmotné*. 2. vydání. Praha: Leges, 2010. 912 s.

JELÍNEK, Jiří a kol. *Trestní zákoník a trestní řád s poznámkami a judikaturou*. 4. vydání. Praha: Leges, 2013, 1216 s.

NOVOTNÝ, František a kol. *Trestní právo hmotné*. 3. vyd. Plzeň: Vydavatelství a nakladatelství Aleš Čeněk, 2010, 400 s.

HENDRYCH, Dušan a kol. *Správní právo*. 7. vydání, Praha: C. H. Beck, 2009, 838 s.

HENDRYCH, Dušan a kol. *Právní slovník*. 3. vydání, Praha: C. H. Beck, 2009, 1481 s.

Právní předpisy

Ústavní zákon č. 1/1993 Sb., Ústava České republiky, ve znění pozdějších předpisů.

Usnesení předsednictva ČNR č. 2/1993 Sb., o vyhlášení Listiny základních práv a svobod jako součásti ústavního pořádku České republiky, ve znění pozdějších předpisů.

Zákon č. 361/2000 Sb., o silničním provozu, ve znění pozdějších předpisů.

Zákon č. 200/1990 Sb., o přestupcích, ve znění k 30. červnu 2017.

Zákon č. 250/2016 Sb., zákon o odpovědnosti za přestupky a řízení o nich.

Zákon č. 251/2016 Sb., zákon o některých přestupcích.

Zákon č. 89/2012 Sb., občanský zákoník, ve znění pozdějších předpisů.

Zákon č. 40/2009 Sb., trestní zákoník, ve znění pozdějších předpisů.

Zákon č. 418/2011 Sb., o trestní odpovědnosti právnických osob a řízení proti nim, ve znění pozdějších předpisů.

Zákon č. 159/2006 Sb., o střetu zájmů, ve znění pozdějších předpisů.

Zákon č. 500/2004 Sb., správní řád, ve znění pozdějších předpisů.

Zákon č. 65/2017 Sb., o ochraně zdraví před škodlivými účinky návykových látek.

Zákon č. 455/1991 Sb., o živnostenském podnikání, ve znění pozdějších předpisů.

Zákon č. 634/1992 Sb., o ochraně spotřebitele, ve znění pozdějších předpisů.

Judikatura

Rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 24. ledna 2008, č.j. 9 As 36/2007-59.

Rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 5. června 2008, č.j. 5 As 35/2007 – 75.

Rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 6. ledna 2012, č.j. 5 As 106/2011 – 77.

Rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 9. října 2007, č.j. 9 As 37/2007-76.

Rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 19. července 2007, č.j. 3 As 58/2005-70.

Rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne ze 6. února 2008, č.j. 1 As 1/2008 – 172.

Rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 24. ledna 2001, č.j. 25 Cdo 2146/2000.

Usnesení Nejvyššího správního soudu ze dne 20. dubna 2010, č.j. 1 As 9/2008 – 133.

Internetové zdroje

Sněmovní tisk 555/0, část č. 1/2, Vl.n.z. o odpovědnosti za přestupky a řízení proti [online]. psp.cz [cit. 4. listopadu 2017]. Dostupné na <<https://www.psp.cz/sqw/text/orig2.sqw?idd=115252>>.

Ministerstvo vnitra ČR. *Zpráva o situaci v oblasti vnitřní bezpečnosti a veřejného pořádku na území České republiky v roce 2015* [online]. mvcr.cz [cit. 20. dubna 2017]. Dostupné na <<http://www.mvcr.cz/clanek/zprava-o-situaci-v-oblasti-vnitri-bezpecnosti-a-verejneho-poradku-na-uzemi-ceske-republiky-v-roce-2015.aspx>>.

Sněmovní tisk 554/0, část č. 1/4 Vl. n. z. o některých přestupcích - EU, s. 47 [online]. psp.cz [cit. 4. listopadu 2017]. Dostupné na <<http://www.psp.cz/sqw/text/tiskt.sqw?o=7&ct=554&ct1=0>>.

Abstrakt

V bakalářské práci na téma „Přestupky proti majetku“ se autor věnuje problematice jedněch z nejhojněji páchaných přestupků, a to právě přestupkům proti majetku. Cílem práce je porovnat změny, které nastaly přijetím nového zákona o odpovědnosti za přestupky a zákona o některých přestupcích.

Bakalářská práce je rozdělena do tří kapitol, které se dále člení na jednotlivé podkapitoly. V první kapitole je čtenář seznámen s pojmem přestupek. Druhá kapitola je věnována konkrétním přestupkům proti majetku. Třetí kapitola se věnuje správním trestům a ochranným opatřením.

Abstract

This bachelor thesis deals with the "Offenses against property", the author of this paper focuses on the issue of one of the most misdemeanor offenses, namely offenses against property. The aim of the thesis is to compare changes that have occurred with the adoption of the new Act on Liability for Offenses and the Act on Some Offenses.

The bachelor thesis is divided into three chapters, which are subdivided into subchapters. In the first chapter the reader is acquainted with the term offense. The second chapter deals with specific offenses against property. The third chapter deals with administrative penalties and protective measures.

Seznam klíčových slov

Přestupek, přestupky proti majetku, majetek, krádež, zpronevěra, podvod, poškození věci, neoprávněné užívání cizí věci, присvojení si cizí věci, správní trest, ochranná opatření.

Key words

Offense, offenses against property, property, theft, embezzlement, fraud, damage to property, unauthorized use of another's property, appropriation of another's property, administrative punishment, protective measures.